

УДК 343.13

DOI <https://doi.org/10.32782/2078-3566-2024-4-21>

Вікторія РОГАЛЬСЬКА[©]
професор кафедри
кримінального
процесу, к.ю.н., доцент
(Дніпровський
державний
університет
внутрішніх справ,
м. Дніпро, Україна)
viktoriia.rohalska@dduvs.edu.ua

Назарій РАБУШКО[©]
курсант 4-го курсу
факультету підготовки
фахівців для
органів досудового
розслідування
Національної поліції
України
(Дніпровський
державний
університет
внутрішніх справ,
м. Дніпро, Україна)
nazarii.rabushko@gmail.com

ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ НИМ СУДОВОГО КОНТРОЛЮ

Стаття присвячена дослідженню можливостей та ефективності використання ШІ в діяльності Вищого антикорупційного суду України під час здійснення ним судового контролю, що є важливим аспектом підвищення ефективності здійснення кримінального процесу загалом та створення підґрунтя для подальшого вектору його розвитку зокрема. Розглянуто теоретичні основи впровадження ШІ, його переваги, обмеження та правові аспекти. Значну увагу приділено аналізу міжнародного досвіду, де технології ШІ вже активно застосовуються в кримінальному судочинстві на всіх його стадіях. Окрема увага акцентується на етичних і правових ризиках, пов'язаних з використанням ШІ, та пропонуються шляхи їх мінімізації. Сформовано висновок, що функціонал штучного інтелекту у діяльності Вищого антикорупційного суду України може передбачати здійснення таких функцій: 1) слідкування за строками у провадженні, персональне нагадування судді про ту чи іншу подію, яка повинна статися за його участі; 2) перевірка відомостей, зазначених у клопотанні детектива, прокурора, за інформацією з відкритих баз даних та реєстрів; 3) допомога в організації та проведенні судового розгляду (запрошення учасників, автоматичне нагадування тощо); 4) слідкування за відсутністю орфографічних, пунктуаційних та лексичних помилок тощо; 5) пошук та аналіз судової практики.

Ключові слова: *штучний інтелект, кримінальний процес, досудове провадження, слідчий суддя, Вищий антикорупційний суд України.*

Постановка проблеми. У сучасному світі швидкий розвиток технологій та зростання обсягу інформації створюють нові виклики для обробки та аналізу даних. Традиційні методи обробки даних часто не справляються з великими обсягами інформації, що приводить до необхідності розроблення нових підходів, інструментів та технологій. Однією з таких технологій є використання штучного інтелекту (далі – ШІ), що дає змогу автоматизувати процеси аналізу та прийняття рішень на основі великого обсягу інформації, зібраної на досудовому розслідуванні. Проте, незважаючи на значний прогрес у цій галузі,

© В. Рогальська, 2024

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6265-0469>

© Н. Рабушко, 2024

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-8501-9371>

неосяжні можливості ШІ досі не використовуються ані судами, ані органами правопорядку, що залежить, в тому числі, з відсутністю законодавчого закріплення норм, правил та порядку використання ШІ в кримінальній юстиції, окрім як в Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні, де серед завдань зазначені й ті, що стосуються кримінальної юстиції, зокрема: 1) подальший розвиток уже наявних технологій у сфері правосуддя (Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система, Електронний суд, Єдиний реєстр досудових розслідувань тощо); 2) впровадження консультативних програм на основі ШІ, які відкриють доступ до юридичної консультації широкому загалу; 3) попередження суспільно небезпечних явищ шляхом аналізу наявних даних за допомогою ШІ; 4) визначення необхідних заходів ресоціалізації засуджених шляхом проведення аналізу наявних даних за допомогою технологій ШІ; 5) винесення судових рішень у справах незначної складності (за взаємною згодою сторін) на основі результатів аналізу, здійсненого з використанням технологій ШІ, стану дотримання законодавства та судової практики [5].

Мета дослідження полягає в отриманні нових наукових результатів щодо можливостей та ефективності використання ШІ в діяльності Вищого антикорупційного суду України (далі – ВАКС) під час здійснення ним судового контролю.

Для цього доцільно: 1) визначити правові, етичні та технічні аспекти впровадження ШІ в судову систему, а також оцінити потенційний вплив таких технологій на підвищення прозорості, об'єктивності та ефективності судових процесів; 2) проаналізувати міжнародний досвід застосування ШІ в судочинстві, зокрема в країнах з розвинутою правовою системою; 3) дослідити приклади успішного впровадження ШІ в судову практику, зокрема в аспектах автоматизації рутинних процесів, аналізу великих обсягів даних, прогнозування результатів судових рішень та забезпечення дотримання прав людини; 4) визначити правові аспекти впровадження ШІ, включно з питаннями захисту персональних даних, забезпеченням конфіденційності інформації та дотриманням принципів справедливості й неупередженості; 5) розглянути етичні аспекти, як-от ризики дискримінації, упередженості алгоритмів та необхідність забезпечення прозорості й підзвітності рішень, прийнятих за допомогою ШІ; 6) оцінити потенційний вплив використання ШІ на підвищення прозорості, об'єктивності та ефективності судових процесів; 7) дослідити, як ШІ може сприяти зменшенню корупційних ризиків, підвищенню якості судових рішень та забезпеченню більшої доступності правосуддя для громадян; 8) розробити рекомендації щодо адаптації найкращих міжнародних практик до української правової системи; 9) визначити кроки, необхідні для успішного впровадження ШІ у діяльність ВАКС, включно з розробленням нормативно-правової бази, навчанням суддів та інших працівників судової системи, а також забезпеченням технічної підтримки та моніторингу ефективності впроваджених рішень.

Аналіз публікацій, у яких започатковано вирішення цієї проблеми. Дослідженню актуальних проблем застосування ШІ в кримінальному провадженні присвячено велику кількість праць науковців, зокрема І. Басистої, О. Шевчука, Ж. Удовенко, Н. Пушкарьової. Проте в їхніх роботах не досліджувалося окремо питання щодо можливостей та ефективності використання ШІ в діяльності ВАКС під час здійснення ним судового контролю.

Виклад основного матеріалу. Умови сьогодення диктують, що соціальний розвиток є невід'ємною складовою частиною нашого життя. Знання та прогнозування сучасних тенденцій стало життєво необхідною навичкою, що є невід'ємним складником філософії сучасного суспільства. Для багатьох те, що здавалось неможливим нещодавно, сьогодні є невід'ємною частиною науково-технічного прориву. Ми можемо спостерігати це на прикладі створення та активного використання штучного інтелекту, який привертає увагу науковців з різних галузей знань, зокрема правознавців. Тема правового розуміння та регулювання технологій штучного інтелекту тільки починає розглядатися у вітчизняній і зарубіжній науковій літературі [9, с. 69].

Для загального розуміння необхідно окреслити, що фактично ШІ є програмою, яка працює за принципом «якщо-то». Отже, за наявності певних умов конкретна функція буде набувати позитивного значення, тобто виконуватись. Особливість ШІ на відміну від звичайного програмного забезпечення (далі – ПЗ) полягає в тому, що такі функції створюються ним самостійно, і це називається самонавчанням ШІ. Для потреб правоохоронних органів, які працюють на стадії досудового розслідування, такий «софт» стане найкращим помічником, оскільки здатен працювати над величезним масивом даних, якісно аналізуючи їх.

З точки зору чинного законодавства, використання ШІ в межах кримінального процесу є не врегульованим та нерегламентованим, навіть попри те, що ШІ, безперечно, є корисним інструментом у діяльності судових та правоохоронних органів під час досудового розслідування.

На нашу думку, наразі існує нагальна необхідність створення спеціалізованого ПЗ на основі програмного коду штучного інтелекту для потреб досудового розслідування, а також законодавчого врегулювання щодо застосування та використання відповідного ПЗ.

Ми переконані в тому, що не варто розглядати ШІ як самостійного «суб'єкта», який внаслідок самонавчання зможе приймати самостійні процесуальні чи інші рішення, оскільки теоретично така можливість відсутня як з технічного, так і з правового аспекту.

Дослідження окремих науковців також підтверджують, що відсутність у національному кримінально-процесуальному законодавстві поняття ШІ є фактичною проблемою, проте це питання врегульовано Європейською комісією з ефективності правосуддя Ради Європи шляхом прийняття Європейської етичної хартії щодо використання ШІ в судових системах та їхньому середовищі. Відповідно до зазначеного документа, ШІ – набір наукових методів, теорій і технік, метою яких є машинне відтворення когнітивних здібностей людини [7, с. 277; 8]. Окрім того, визначення ШІ міститься в згадуваній раніше нами Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні, відповідно до якої ШІ – це організована сукупність інформаційних технологій, із застосуванням якої можна виконувати складні комплексні завдання шляхом використання системи наукових методів, досліджень і алгоритмів обробки інформації, отриманої або самостійно створеної під час роботи, а також створювати та використовувати власні бази знань, моделі прийняття рішень, алгоритми роботи з інформацією та визначати способи досягнення поставлених завдань [5].

Для повноти дослідження необхідно проаналізувати практику інших держав, які вже активно використовують ШІ в судовій та правоохоронній системах, серед яких США, Канада та деякі держави ЄС, але справжній прорив здійснив Китай, у якому в березні 2019 року було запроваджено функціонування цифрового суду, який через відеочат, модерований аватаром судді, під китайським гербом здійснює вирішення суперечок між сторонами. За нього говорить штучний інтелект, який оцінює аргументи обох сторін та на їх основі вирішує спір. При цьому рішення такого судді визнається на державному рівні [2, с. 9].

Перш ніж переносити на правову площину українського законодавства практику інших держав, необхідно спочатку окреслити проблеми, перспективи та ризики використання ШІ в реаліях сьогодення, оскільки наявна критична перевантаженість суддів ВАСК. Під умовним поняттям «перевантаженість» перш за все розуміємо брак часу та обмежений людський ресурс судді, який самостійно приймає кожне рішення.

Дослідження пропонує надати судам можливість використовувати у своїй діяльності технології ШІ, запровадивши його найближчим часом, та забезпечити його використання на законодавчому рівні, враховуючи додатково ще й те, що у 2024 році було затверджено Кодекс суддівської етики, у ст. 16 якого визначено, що «використання суддею технологій штучного інтелекту є допустимим, якщо це не впливає на незалежність та неупередженість судді, не стосується оцінки доказів і процесу ухвалення рішень та не порушує вимог законодавства» [1; 3]. Водночас у цьому кодексі наголошено на відповідності поведінки

судді високому статусу посади та відсутності обґрунтованих сумнівів у його доброчесності. На думку деяких науковців, поняття доброчесності є оціночним, що має стати предметом як теоретичних досліджень стосовно розмежування оціночних понять «професійна етика» та «доброчесність», так і конкретних практичних вимог щодо його застосування [10, с. 82].

На нашу думку, функціонал штучного інтелекту у діяльності ВАКС може та повинен передбачати здійснення таких функцій:

- слідкування за строками у провадженні, персональне нагадування судді про ту чи іншу подію, яка повинна статися за його участі;
- перевірка відомостей, зазначених у клопотанні детектива, прокурора, за інформацією з відкритих баз даних та реєстрів;
- допомога в організації та проведенні судового розгляду (запрошення учасників, автоматичне нагадування тощо);
- слідкування за відсутністю орфографічних, пунктуаційних та лексичних помилок тощо;
- пошук та аналіз судової практики.

Ці та інші, не зазначені у роботі можливості використання ШІ в діяльності ВАКС сприятимуть розгляду проваджень та швидшому і якіснішому прийняттю за ним процесуальних рішень. Вважаємо за необхідне розглянути кожен з таких функцій ШІ.

1) Слідкування за строками у провадженні, персональне нагадування судді про ту чи іншу подію, яка повинна статися за його участі. Дотримання процесуальних строків досудового розслідування є важливою умовою для забезпечення справедливості та захисту прав громадян. Це дає змогу уникнути невинуватених затримок на відповідній стадії кримінального процесу, що важливо як для підозрюваних, так і для потерпілих. Процесуальні строки умовно стимулюють ефективну роботу правоохоронних органів та судів, запобігають можливим зловживанням і підтверджують, що слідчі та інші процесуальні дії проводяться в межах закону. Недотримання строків може призвести до визнання доказів недопустимими або інших процесуальних порушень, що ставить під загрозу справедливий розгляд справи.

2) Перевірка відомостей, зазначених у клопотанні детектива, прокурора, за інформацією з відкритих баз даних та реєстрів. Однією з особливостей розслідування та судового контролю у справах, які належать до юрисдикції НАБУ, САП та ВАКС, є специфічність підозрюваних осіб, оскільки це, як правило, публічні службовці, а серед них є й високопосадовці. У таких осіб наявні певні підтверджуючі документи, де зазначено їхній статус. Він несе певні обмеження та заборони під час досудового розслідування, детективи, прокурори у своїх клопотаннях до суду зобов'язані зазначати, до якої категорії осіб належить підозрюваний та чим це підтверджується. Суди зобов'язані перевіряти викладену в клопотанні інформацію, але перевірити те, чого немає, неможливо. Ми пропонуємо використовувати ШІ для перевірки реєстрів та баз даних щодо наявності інформації, яка може свідчити про спеціальний статус особи та інші відомості, які важливі для досудового розслідування. В такий спосіб забезпечуються всі засади кримінального провадження, а для слідчого судді та правоохоронних органів – повний доступ до наявної інформації для подальшого якісного та швидкого розслідування.

3) Допомога в організації та проведенні судового розгляду (запрошення учасників, автоматичне нагадування, тощо). Використання штучного інтелекту (ШІ) для організації і проведення судових засідань може значно підвищити ефективність і швидкість судового процесу. ШІ має потенціал для автоматизації низки рутинних завдань, що дає змогу звільнити час суддів і працівників суду.

По-перше, ШІ буде ефективним для автоматичного повідомлення учасників справи про судові засідання, а також нагадування за певний термін до його початку.

По-друге, ШІ може бути корисним у підготовці справи, організації документів. Алгоритми можуть швидко обробляти величезні обсяги інформації, виділяти ключові факти та забезпечувати точну класифікацію матеріалів. Це допомагає сторонам процесу глибше розуміти справу, знижуючи ризик людських помилок.

По-третє, ШІ може оптимізувати розклад судових засідань, автоматично координуючи час для всіх учасників процесу. Це дає змогу зменшити затримки та підвищити оперативність роботи суду. Також вже існують технології, які забезпечують автоматичне створення засідання протоколів у реальному часі.

Крім того, штучний інтелект може сприяти підвищенню доступності судового процесу. Онлайн-засідання з використанням відеоконференцій, керовані системами ШІ, можуть зробити правосуддя більш доступним для громадян, особливо у віддалених регіонах. Це також дає змогу учасникам процесу брати участь у засіданні без фізичної присутності.

4) Слідування за відсутністю орфографічних, пунктуаційних та лексичних помилок тощо. Під час судових засідань, де часто ведеться стенографування або фіксація усного мовлення, ШІ може в режимі реального часу виправляти орфографічні та граматичні помилки, забезпечуючи точність у протоколах. Це важливо для того, щоб зберегти офіційну мову судових документів на високому рівні і уникнути двозначностей або неправильних інтерпретацій.

Завдяки технологіям обробки природної мови (NLP) ШІ може слідувати за відповідністю лексики правовим стандартам, забезпечуючи використання термінів у правильному контексті. Це корисно не тільки для протоколів, але й для підготовки письмових матеріалів, як-от судові рішення, що повинні бути чіткими, точними та юридично коректними.

Застосування таких систем дає змогу уникати тривалої ручної перевірки документів і скоротити час на їх оформлення, що покращує ефективність роботи суду. Однак важливо, щоб такі інструменти були доповненням до людського контролю, оскільки певні нюанси мови чи контексту можуть вимагати людського втручання для правильного тлумачення.

Пошук та аналіз судової практики. Так, окрема, програма ШІ може рекомендувати судді застосування висновків Верховного Суду у подібних справах, рішення судів першої та апеляційної інстанцій щодо розгляду позовів, де аналогічні предмет та підстави клопотань, або ж допомагати у написанні текстів судових рішень. Проте вирішальною щодо застосування програми штучного інтелекту під час вирішення справи повинна бути думка судді [6, с. 151–155].

Висновки. Підсумовуючи, можемо сказати про важливість інтеграції штучного інтелекту у діяльність ВАКС та правоохоронних органів на стадії досудового розслідування, що спеціалізуються на антикорупційній діяльності. Використання ШІ зможе значно підвищити ефективність та об'єктивність судового контролю, сприяючи більш точному та швидкому прийняттю рішень. Це дасть змогу зменшити вплив людського фактора та зменшити навантаження на судову систему під час здійснення судового контролю, що є важливим для забезпечення неупередженості та справедливості судових процесів. Проте, як було зазначено в Ухвалі Верховного Суду від 8 лютого 2024 року у справі № 925/200/22, ШІ може бути лише корисним та допоміжним інструментом у сфері правосуддя, але не здатний замінити роль суддів [4]. До того ж впровадження ШІ має здійснюватися з урахуванням морально-етичних принципів та можливих ризиків (нерозголошення конфіденційної інформації, надійність роботи тощо), пов'язаних з його використанням. Важливо теоретично розробити чіткі правові засади та механізми контролю для мінімізації цих ризиків. Це включає створення нормативно-правової бази, яка регулюватиме використання ШІ, а також забезпечення прозорості та підзвітності процесів, пов'язаних з його впровадженням. Крім того, необхідно враховувати можливі технічні та організаційні

виклики, які можуть виникнути під час впровадження ШІ. Це включає забезпечення належного рівня кібербезпеки, захисту даних та конфіденційності інформації. Важливо також забезпечити належну підготовку та навчання персоналу, який буде працювати з ШІ, щоб він міг ефективно використовувати нові технології у своїй діяльності. Ми вважаємо, що впровадження ШІ у діяльність ВАКС може стати важливим кроком у вдосконалення антикорупційної діяльності в Україні, забезпечуючи прозорість та справедливість судових процесів. Це сприятиме підвищенню довіри громадян до судової системи та правоохоронних органів, а також зміцненню верховенства права в державі.

Список використаних джерел

1. Белова М., Белов Д. Імплементація штучного інтелекту в досудове розслідування кримінальних справ: міжнародний досвід. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 2. С. 448–453.
2. Кобко-Одарій В. Роль штучного інтелекту в судовій інтерпретації права. *Київський часопис права*. 2023. № 3. С. 7–13.
3. Про затвердження Кодексу суддівської етики : Рішення XX чергового з'їзду суддів України від 18 вересня 2024 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001415-24#Text>.
4. Про роз'яснення постанови Верховного Суду від 11 грудня 2023 року у справі за позовом Приватного підприємства «Агротрейд Групп» : Ухвала Верховного Суду від 8 лютого 2024 року № 925/200/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116984639>.
5. Про схвалення Концепції розвитку штучного інтелекту в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 2 грудня 2020 року № 1556-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-konceptsiyi-rozvitku-shtuchnogo-intelektu-v-ukrayini-s21220>.
6. Пушкарьова Н. Перспективи застосування штучного інтелекту в українському правосудді. *Штучний інтелект у правовій практиці: межі та можливості* : зб. тез Всеукр. круглого столу (м. Львів, 15 березня 2024 року) / упоряд. О. Барабаш. Львів : ЛьвДУВС, 2024. С. 151–154.
7. Рогальська В., Санакоєв Д., Руденко А. Технології штучного інтелекту у документуванні та розслідуванні кримінальних правопорушень. *Activities of law enforcement agencies to ensure public safety and order during the legal regime of martial law : scientific monograph*. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2024. С. 277–295. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-442-9-16>.
8. Рогальська В., Руденко А. Штучний інтелект в процесі здійснення досудового розслідування: можливості та проблематика. *Міжнародна та національна безпека: теоретичні та прикладні аспекти* : матеріали Міжнар. наук-практ. конф. (м. Дніпро, 15 березня 2024 року) : у 2 ч. Дніпро : ДДУВС. 2024. Ч. 1. С. 636–638.
9. Pysmenna O., Lavrentii Z. Artificial intelligence in jurisprudence: prospects and problems. *Modern engineering and innovative technologies*. 2024. № 4 (31-04). P. 69–73. DOI: <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2024-31-00-095>.
10. Stratonov V., Rybalko V. Interpretation of the Evaluative Concept of “Integrity” as a Part of Judge Selection and Qualification Evaluation Practice. *Studia Iuridica Lublinensia*. 2024. Vol. 33, 4. P. 73–85. DOI: [10.17951/sil.2024.33.4.73-85](https://doi.org/10.17951/sil.2024.33.4.73-85).

Надійшла до редакції 29.11.2024

References

1. Byelova, M., & Byelov, D. (2023). Implementatsiya shtuchnogo intelektu v dosudove rozsliduvannya kryminal'nykh sprav: mizhnarodnyy dosvid [Implementation of artificial intelligence in pre-trial investigation of criminal cases: international experience]. *Analichno-porivnyal'ne pravoznavstvo*. № 2, pp. 448–453.
2. Kobko-Odariy, V. (2023). Rol' shtuchnogo intelektu v sudoviy interpretatsiyi prava [The role of artificial intelligence in judicial interpretation of law]. *Kyiv's'kyi chasopys prava*. № 3, pp. 7–13.
3. Pro zatverdzhennya Kodeksu suddiv's'koyi etyky [On approval of the Code of Judge's Ethics] : rishennya XX cherhovoho z'yizdu suddiv Ukrayiny vid 18.09.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001415-24#Text>.
4. Pro roz'yasnennya postanovy Verkhovnoho Sudu vid 11.12.2023 u spravi za pozovom Pryvatnoho pidpryyemstva “Ahrotreyd Hrupp” [On clarification of the Supreme Court resolution of 11.12.2023

in the case of the claim of the Private Enterprise “Agrotrade Group”] : Ukhvala Verkhovnoho Sudu vid 08.02.2024 №925/200/22. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/116984639>.

5. Pro skhvalennya Kontseptsii rozvytku shtuchnoho intelektu v Ukraini [On approval of the Concept of the Development of Artificial Intelligence in Ukraine] : Rozporyadzhennya Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 02.12.2020 № 1556-r. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-shvalennya-koncepcii-rozvitku-shtuchnoho-intelektu-v-ukrayini-s21220>.

6. Pushkar'ova, N. (2024). Perspektyvy zastosuvannya shtuchnoho intelektu v ukrayins'komu pravosuddi [Prospects for the application of artificial intelligence in Ukrainian justice]. *Shtuchnyy intelekt u pravoviy praktytsi: mezhi ta mozhlyvosti : zb. tez Vseukr. kruhloho stolu (m. L'viv, 15 ber. 2024 r.) / uporyad. O. Barabash. L'viv : L'vDUVS*, pp. 151–154.

7. Rohal's'ka, V., Sanakoyev, D., & Rudenko, A. (2024). Tekhnolohiyi shtuchnoho intelektu u dokumentuvanni ta rozsliduvanni kryminal'nykh pravoporushen' [Technologies of artificial intelligence in the documentation and investigation of criminal offenses]. *Activities of law enforcement agencies to ensure public safety and order during the legal regime of martial law : scientific monograph. Riga, Latvia : Baltija Publishing*, pp. 277–295. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-442-9-16>.

8. Rohal's'ka, V., & Rudenko, A. (2024). Shtuchnyy intelekt v protsesi zdiysnennya dosudovoho rozsliduvannya: mozhlyvosti ta problematyka. *Mizhnarodna ta natsional'na bezpeka: teoretychni ta prykladni aspekty : materialy Mizhnar. nauk-prakt. konf. (m. Dnipro, 15 ber. 2024 r.) : u 2-kh ch. Dnipro : DDUVS, part 1*, pp. 636–638.

9. Pysmenna, O., & Lavrentii, Z. (2024). Artificial intelligence in jurisprudence: prospects and problems. *Modern engineering and innovative technologies. № 4 (31-04)*, pp. 69–73. DOI: <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2024-31-00-095>.

10. Stratonov, V., & Rybalko, V. (2024). Interpretation of the Evaluative Concept of “Integrity” as a Part of Judge Selection and Qualification Evaluation Practice. *Studia Iuridica Lublinensia. Vol. 33, 4*, pp. 73–85. DOI: 10.17951/sil.2024.33.4.73-85.

ABSTRACT

Viktoriia Rohalska, Nazarii Rabushko. The use of artificial intelligence in the activities of the high anti-corruption court of Ukraine during its judicial control.

The article deals with study of the possibilities and effectiveness of the use of AI in the activities of the High Anti-Corruption Court of Ukraine during its judicial control, which is an important aspect of increasing the effectiveness of the criminal process in general and creating the basis for the further vector of its development. The theoretical foundations of AI implementation, its advantages, limitations and legal aspects are considered. Considerable attention is paid to the analysis of international experience, where AI technologies are already actively used in criminal proceedings at all its stages. The paper focuses on ethical and legal risks associated with the use of AI and suggests ways to minimize them. The authors have stated that the use of AI can significantly increase the efficiency and objectivity of judicial control, contributing to more accurate and faster decision-making. This will reduce the impact of the human factor and, most importantly, reduce the burden on the judicial system during judicial control, which is important to ensure the impartiality and fairness of trials.

The authors have concluded that the functionality of artificial intelligence in the activities of the High Anti-Corruption Court of Ukraine may provide for the implementation of the following functions: 1) tracking the timing in the proceedings, personal reminder of the judge about a particular event that should occur with his participation; 2) checking the information specified in the petition of the detective, prosecutor with information from open databases and registers; 3) assistance in organizing the trial (invitation of participants, automatic reminder, etc.); 4) monitoring compliance with spelling, punctuation and lexical errors, etc.; 5) search and analysis of judicial practice. It is emphasized that AI can only be a useful and auxiliary tool in the field of justice, but cannot replace the role of judges and that the use of artificial intelligence technologies by a judge is permissible if it does not affect the independence and impartiality of a judge, does not concern the assessment of evidence and the decision-making process and does not violate the requirements of the law.

Key words: artificial intelligence, criminal procedure, pre-trial proceedings, investigating judge, High Anti-Corruption Court of Ukraine.